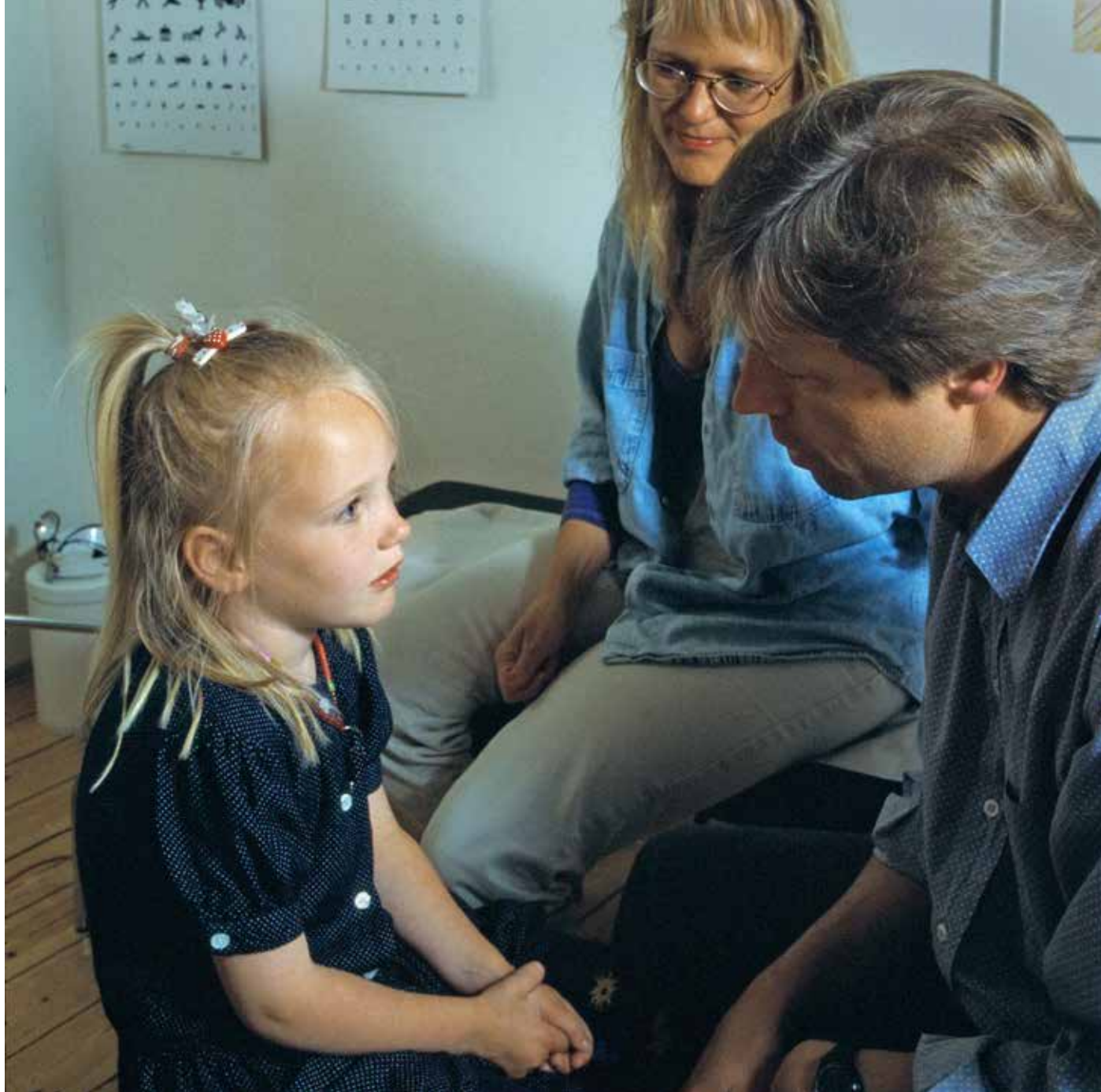

Advarsel: Lave børn overses

Nyt europæisk studie viser, at de officielle vækstkurver fra WHO er misvisende og kan føre til, at tusindvis af børn ikke modtager behandling for lav vækst

Forskere fra SDU har sammen med kolleger rundt om i Europa i et stort studie kigget på 6000 børn med lav vækst, det vil sige unormal lav højde.

Studiet viser, at mellem otte og tolv procent af børnene under fem år, og 21-32 procent af børnene over fem år, slet ikke vil blive betragtet som for lave, hvis man fulgte de officielle vækstkur-

Vækstkurver er et meget vigtigt redskab for børnelæger, og derfor er det vigtigt, at oplysningerne fra WHO er korrekte. Foto: Scanpix.

ver fra WHO. Den lave højde bliver kun fundet, når man bruger nationale kurver baseret på nyere data.

– Børn i mange lande vokser mere end deres forældre og bedsteforældre, så standarderne for normal højde ændrer sig. Derfor er det vigtigt, at vækstkurverne afspejler dette, mener Henrik Christesen, professor på SDU og overlæge på HCA Børnehospitalet i Odense.

Tegn på sygdom

Han og kollegerne verden over bruger vækstkurverne, når de skal vurdere, om et barns vækst er for lav. Hvis ja, sættes undersøgelser i gang for at fastslå, om den lave vækst skyldes sygdom, mangel på hormoner eller blot arvelig lav højde.

– Lav højde er en af indikatorerne på en række forskellige sygdomme, som vi kan diagnosticere og behandle ved hjælp af kurverne. Generelt er lav vækst udtryk for enten dårligt helbred eller sygdom, og her har vi brug for de rigtige værktøjer til at identificere problemet, siger Henrik Christesen og tilføjer:

– Hvis den lave højde for eksempelvis skyldes mangel på væksthormoner, kan vi hjælpe. Ved andre tilstande kan den lave højde behandles med væksthormon. Men hvis det blot er arvelig lav højde, kan vi ikke tilbyde at hjælpe.

Landene er forskellige

Selvom de europæiske lande efterhånden ligner hinanden mere og mere, og dermed også befolkningerne, er der stadig regionale forskelle. Dem bør der også tages hensyn til i vækstkurverne.

– Vækstkurver er et meget vigtigt redskab for børnelæger. Og vi taber en masse børn, når vi ikke tager højde for genetiske, ernæringsmæssige og miljømæssige forskelle, som der stadig er mellem lande og regioner.

– Forskellene bliver hele tiden mindre, men er ikke udlignet endnu. Og det tager WHO's kurver, som i forskellig udstrækning bliver brugt i over 100 lande, slet ikke højde for, siger Henrik Christesen.

– Hvis den lave højde for eksempelvis skyldes mangel på væksthormoner, kan vi hjælpe.

Henrik Christesen, professor

Børn går glip af behandling

6000 europæiske børn, som er blevet behandlet med væksthormoner, indgår i studiet.

Det viser, at børn i Danmark, Sverige, Norge, Tyskland, Holland og Tjekkiet, som er under mistanke for lav højde, risikerer at blive overset eller dømt normaludviklede, fordi WHO's kurver er misvisende.

Derimod var der to lande, der passede bedre til WHO's kurver. Men her var landenes data meget gamle, helt tilbage fra 1950'erne i værste tilfælde.

Børnene, der indgik i undersøgelsen, havde væksthormonmangel, Turner syndrom,

eller var små fra fødslen med vedvarende lav højde.

– Det er foruroligende, at så mange børn efter WHO's kurver ikke ville blive vurderet som for lave, for de risikerer at blive fejldiagnosticeret eller ikke blive tilbudt behandling. Simpelthen fordi kurverne viser lavere højde end de opdaterede kurver, siger Henrik Christesen.

Studiet er publiceret i tidsskriftet PLOS ONE.

Af Marianne Lie Becker, mlbecker@health.sdu.dk

FAKTA

Henrik Christesen

Henrik Christesen, henrik.christesen@rsyd.dk, er professor ved Klinisk Institut på SDU og overlæge på HCA Børnehospitalet i Odense.